

ВУЧЭБНЫЯ ЗАНЯТКІ
ПА ПРАЦОЎНЫМ НАВУЧАННІ
Ў І–V КЛАСАХ ДАПАМОЖНАЙ ШКОЛЫ
(ДАПАМОЖНАЙ ШКОЛЫ–ІНТЭРНАТА),
СПЕЦЫЯЛЬНЫМ КЛАСЕ

Сячкоўская Лідзія Рыгораўна,
старшы выкладчык
кафедры спецыяльнай педагогікі

ПЛАН ЛЕКЦЫ:

1. Задачы працоўнага навучання.
2. Характарыстыка вучэбнай праграмы.
3. Вучэбныя заняткі па працоўным навучанні ў I–IV класах дапаможнай школы.
4. Вучэбныя заняткі па працоўным навучанні ў V класе дапаможнай школы

Мэта працоўнага навучання малодшых школьнікаў з інтэлектуальнай недастатковасцю – узбагачэнне вопыту вучэбна-працоўнай дзейнасці і карэкцыя недахопаў яе развіцця.

Перыяды працоўнага навучання:

- ❖ *Першы перыяд* (I клас) – уключэнне навучэнцаў у сістэматычнае працоўнае навучанне;
- ❖ *Другі перыяд* (II–IV класы) – падрыхтоўка навучэнцаў да працоўнага навучання на базе школьных вучэбных майстэрняў (кабінетаў працы, прышкольнага ўчастка);
- ❖ *Трэці перыяд* (V клас) – удакладненне перспектывы далейшай працоўнай падрыхтоўкі навучэнцаў у рамках выбару раздзелаў праграмы па працоўнаму навучанню VI–X класаў.

Характарыстыка вучэбнай праграмы

«Працоўнае навучанне для I–V класаў першага аддзялення дапаможнай школы з рускай мовай навучання»:

- ▶ улічвае змест дзеючай вучэбнай праграмы па працоўным навучанні для I–IV класаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі;
- ▶ складаецца з двух кампанентаў: базавага кампанента і работ па выбары настаўніка;
- ▶ па кожным з відаў работ у праграме вызначаны *тэхналагічныя аперацыі* і прыёмы іх выканання (прыёмы працы), *пазнавальныя звесткі*, якія ў дадзены перыяд навучання з'яўляюцца для вучняў новымі, а таксама прапануецца прыкладны пералік *практычных работ і вырабаў*;
- ▶ прадугледжваецца магчымасць навучання па розных узроўнях складанасці і ў рамках рашэння задачы развіцця ў вучняў агульнапрацоўных уменняў;
- ▶ арыентавана на забеспячэнне не толькі працоўнай, але і матэматычнай падрыхтоўкі вучняў (I–IV класы).

Этапы ўрока

па працоўным навучанні ў I–IV класах дапаможнай школы

1. Арганізацыя дзіцячага калектыву.
2. Паведамленне тэмы ўрока.
3. Арганізацыя працоўнага месца.
4. Вывучэнне (паведамленне, паўтарэнне) пазнавальных звестак.
5. Арыентацыя ў заданні.
6. Планаванне выканання задання.
7. Азнямленчыя (папярэднія трэніровачныя) практыкаванні.
8. Выкананне вырабу.
9. Славесная справаздача аб выкананай рабоце.
10. Ацэнка якасці гатовых вырабаў.
11. Падвядзенне вынікаў ўрока.

Тэматыка экскурсій (I клас)

- ▶ Азнаямленне з раслінамі прышкольнага ўчастка;
- ▶ Азнаямленне з пакаёвымі раслінамі ў памяшканнях школы;
- ▶ Дрэвы і хмызнякі ў найбліжэйшым наваколлі; збор і першасная апрацоўка лісця;
- ▶ Дрэвы і хмызнякі ў найбліжэйшым наваколлі; збор і першасная апрацоўка прыродных матэрыялаў для выканання скульптуры малых форм.

Агульны аб'ём вучэбнага часу, які адводзіцца на экскурсіі ў I класе, можа складаць да 12 гадзін (з улікам навучальных заняткаў у рамках «Работ па выбары настаўніка»).

Асаблівасці ўрокаў па працоўным навучанні ў V класе дапаможнай школы

- ▶ правядзенне часткі ўрока на базе вучэбных майстэрняў (кабінетаў працы, прышкольнага ўчастка);
- ▶ выкарыстанне новых тыпаў урокаў працоўнага навучання:
  - тэарэтычны;
  - падрыхтоўчы;
  - комплексная практычная работа;
  - практычнае паўтарэнне.

ЛІТАРАТУРА

1. Трудовое обучение. Учебная программа для I–V классов первого отделения вспомогательной школы с русским языком обучения [Электронный ресурс] / Мин. образования Респ. Беларусь. – Режим доступа: http://asabliva.by/sm_full.aspx?guid=84813. – Дата доступа: 08.02.2016.

2. Шинкаренко, В. А. Методика трудового обучения младших школьников с интеллектуальной недостаточностью: учеб.–метод. пособие для педагогов учреждений спец. образования с белорус. и рус. яз. обучения / В. А. Шинкаренко. – Минск : Изд. центр БГУ, 2013. – 103 с